

2. Sposób ustalania opłat dodatkowych w transporcie lotniczym określają właściwe umowy międzynarodowe.

3. W odniesieniu do transportu zborowego gminnego, powiatowego i wojewódzkiego sposób ustalania opłat dodatkowych, o których mowa w ust. 1, określają odpowiednio rada gminy, rada powiatu albo sejmik województwa.

§ 2. Podróżny jest obowiązany do uiszczenia opłaty dodatkowej w razie:

- 1) stwierdzenia przez przewoźnika lub osobę przez niego upoważnioną braku odpowiedniego dokumentu przewozu osób lub bagażu bądź ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego albo ulgowego,
- 2) naruszenia przepisów o zabieraniu ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy,
- 3) spowodowania przez podróżnego zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny.

§ 3.1. Wysokość opłaty dodatkowej ustala się, biorąc za podstawę cenę najtańszego biletu jednorazowego normalnego stosowanego przez przewoźnika, w następujący sposób:

- 1) jako 50-krotność tej ceny — za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu osób lub bagażu bądź ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego albo ulgowego,

2) jako 20-krotność tej ceny — za zabieranie ze sobą do środka transportowego:

- a) zwierząt i rzeczy, za których przewóz taryfa przewiduje opłaty — bez uiszczenia tych opłat,
- b) rzeczy wyłączonych z przewozu albo rzeczy dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych — bez zachowania tych warunków,

3) jako 150-krotność tej ceny — za spowodowanie przez podróżnego zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny.

2. W wypadku natychmiastowego uiszczenia opłaty dodatkowej lub najdalej w ciągu 7 dni od daty wystawienia dokumentu zobowiązującego do uiszczenia tej opłaty, wysokość opłaty dodatkowej, ustalonej w sposób określony w ust. 1 pkt 1 i 2, obniża się o 30%.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 12 stycznia 1995 r. w sprawie sposobu ustalania opłat dodatkowych w razie niedopełnienia obowiązku zapłaty należności przewozowych z tytułu przewozu osób, naruszenia przepisów o zabieraniu ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy oraz spowodowania zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny (Dz. U. Nr 5, poz. 28).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej:

T. Syryjczyk

377

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ

z dnia 9 kwietnia 1999 r.

w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i organizacji służb wykonujących zadania odpowiednie do zadań służby medycyny pracy w przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe”, kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących te zadania oraz szczegółowych zasad kontroli tych służb.

Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. Nr 96, poz. 593 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe” zadania odpowiednie do zadań służby medycyny pracy wykonują publiczne zakłady opieki zdrowotnej tworzone i utrzymywane przez przedsiębiorstwo państwowe „Polskie Koleje Państwowe” na podstawie odrębnych przepisów, zwane dalej „służbą medycyny pracy PKP”.

2. Służba medycyny pracy PKP jest właściwa do realizacji zadań odpowiednich do zadań służby medycyny pracy określonych w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. Nr 96, poz. 593 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668).

§ 2. Służba medycyny pracy PKP może realizować zadania ze swojego zakresu działania w odniesieniu do

innych zarządów kolei i przewoźników kolejowych oraz innych podmiotów na zasadach określonych przez Zarząd PKP.

§ 3. 1. Do wykonywania zadań służby medycyny pracy PKP, w zakresie przeprowadzania badań wstępnych, okresowych i kontrolnych oraz sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami, niezbędnej z uwagi na warunki pracy, uprawnieni są lekarze spełniający dodatkowe wymagania kwalifikacyjne, określone przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w trybie przewidzianym przepisami Kodeksu pracy.

2. Dodatkowe wymagania kwalifikacyjne, o których mowa w ust. 1, obowiązują również lekarzy dokonujących ocen możliwości wykonywania pracy, uwzględniających stan zdrowia pracowników i zagrożenia występujące w miejscu pracy.

3. Lekarzy okulistów i lekarzy laryngologów, wykonujących badania specjalistyczne u pracowników bez-

pośrednio związanych z prowadzeniem ruchu na liniach kolejowych, obowiązuje dodatkowe przeszkolenie w jednostkach służby medycyny pracy PKP, wskazanych przez Zarząd PKP, w zakresie czynników ryzyka zawodowego i szczególnych wymogów zdrowotnych w transporcie kolejowym oraz metodyki badań specjalistycznych.

4. Pielęgniarki, które ukończyły kurs kwalifikacyjny w dziedzinie ochrony zdrowia pracujących, na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach, uprawnione są do wykonywania zadań służby medycyny pracy PKP w zakresie ograniczenia szkodliwego wpływu pracy na zdrowie, w szczególności przez:

- 1) rozpoznawanie i ocenę czynników występujących w środowisku pracy, mogących mieć ujemny wpływ na zdrowie,
- 2) rozpoznawanie i ocenę ryzyka zawodowego w środowisku pracy oraz informowanie pracodawcy i pracowników o możliwości wystąpienia niekorzystnych skutków zdrowotnych będących jego następstwem,
- 3) udzielanie pracodawcy i pracującym porad w zakresie organizacji pracy, ergonomii, fizjologii i psychologii pracy.

5. Pielęgniarki, które uzyskały tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach, uprawnione są do wykonywania zadań w zakresie inicjowania działań pracodawców na rzecz ochrony zdrowia pracowników i udzielania pomocy w ich realizacji, a w szczególności w zakresie:

- 1) informowania pracowników o zasadach zmniejszenia ryzyka zawodowego,
- 2) wdrażania zasad profilaktyki zdrowotnej u pracowników należących do grup szczególnego ryzyka,
- 3) tworzenia warunków prowadzenia rehabilitacji zawodowej,
- 4) wdrażania programów promocji zdrowia.

6. Do wykonywania badań psychologicznych i orzekania o przydatności zawodowej uprawnieni są psycholodzy, którzy odbyli przeszkolenie w jednostce organizacyjnej wskazanej przez Zarząd PKP w zakresie czynników ryzyka zawodowego i szczególnych wymogów sprawności psychicznych w transporcie kolejowym oraz metodyki badań psychologicznych.

§ 4. 1. Służba medycyny pracy PKP może zlecić wykonywanie niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w szczególności badań diagnostycznych i konsultacji specjalistycznych, innym podmiotom wykonującym te świadczenia.

2. Wykonanie świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 1, następuje na podstawie umowy zawartej pomiędzy jednostką organizacyjną służby medycyny pracy PKP a podmiotem wykonującym te świadczenia.

§ 5. 1. Kontroli i oceny działalności zakładów tworzących służbę medycyny pracy PKP dokonuje Zarząd PKP na podstawie odrębnych przepisów.

2. Kontrolę zakresu i częstotliwości badań profilaktycznych pracowników oraz wykonywania i dokumentowania orzeczeń lekarskich do celów przewidzianych w Kodeksie pracy w stosunku do pracowników przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” wykonuje Centrum Naukowe Medycyny Kolejowej w Warszawie.

3. Pracownicy wykonujący czynności kontrolne mają prawo żądać:

- 1) niezbędnych informacji i udostępniania dokumentacji, z zastrzeżeniem, że dokumentacja medyczna może być udostępniona tylko osobom wykonującym odpowiedni zawód medyczny,
- 2) dostępu do stanowisk pracy w celu zweryfikowania ich oceny dokonanej przez jednostkę podstawową lub podmiot kontrolowany.

§ 6. 1. Lekarze okuliści i lekarze laryngolodzy oraz psycholodzy, zatrudnieni w służbie medycyny pracy PKP w dniu wejścia w życie rozporządzenia, są obowiązani odbyć przeszkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 3 i 6, w terminie do dnia 31 grudnia 2000 r.

2. W okresie do dnia 31 grudnia 2000 r. zadania, o których mowa w § 3 ust. 4, mogą wykonywać również pielęgniarki, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia są zatrudnione jako pielęgniarki sprawujące opiekę nad pracownikami w środowisku pracy, mające co najmniej pięcioletni staż pracy na tym stanowisku.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej:

T. Syryjczyk

378

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ

z dnia 14 kwietnia 1999 r.

w sprawie określenia sposobu prowadzenia rejestru oraz sposobu oznakowania pojazdów szynowych.

Na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 96, poz. 591 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do rejestru pojazdów szynowych, zwanego dalej „rejestrem”, wpisywane są pojazdy szynowe, w stosunku do których przewoźnik posiada tytuł prawny do dysponowania nimi.